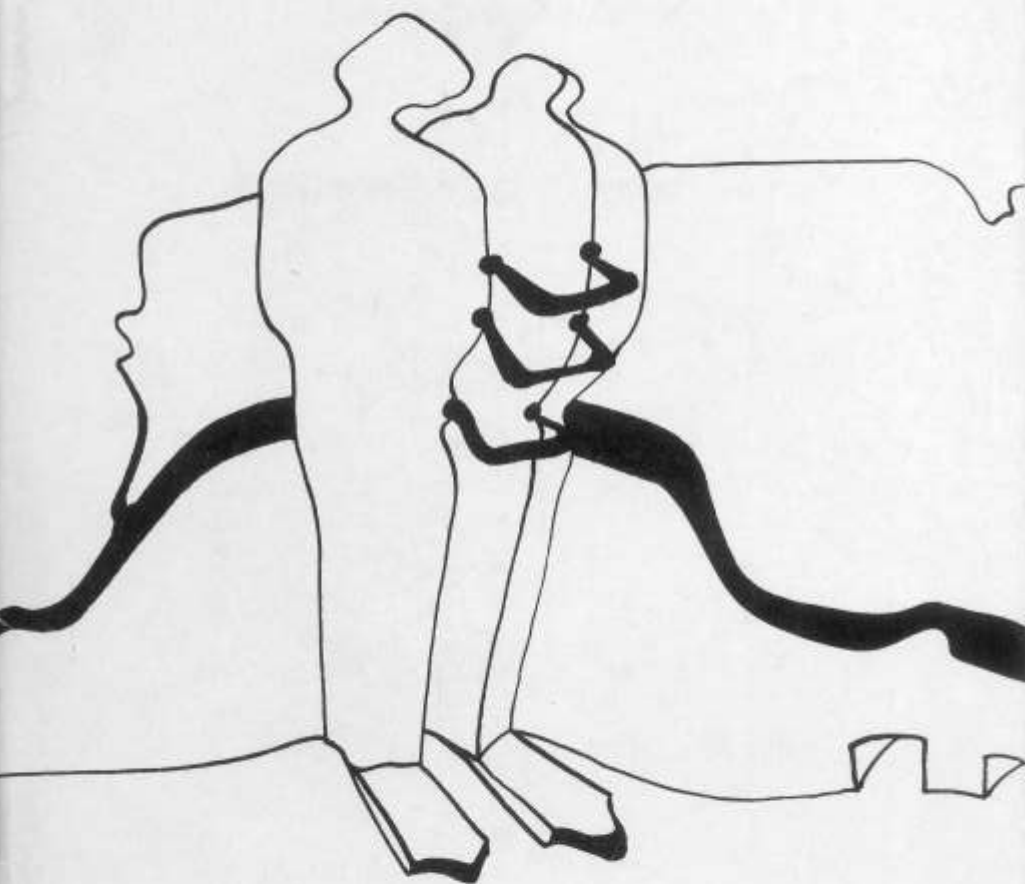

ŽELAZNY

apokalipsa jana w.

LUBELSKIE
PREZENTACJE
POETYCKIE
SERIA III

WALDEMAR ŻELAZNY

WALDEMAR ŻELAZNY
APOKALIPSA JANA W.

Waldemar Żelazny

Apokalipsa Jana W.

Wydawnictwo

WYDAWCA: WYDZIAŁ
HISTORIOGRAFII

WYDAWCA:
WYDZIAŁ
HISTORIOGRAFII
SERIA II

ZWIĄZEK LITERATÓW POLSKICH
Oddział w Lublinie
KOŁO MŁODYCH PISARZY

Waldemar Żelazny

Apokalipsa Jana W.

LUBLIN 1979

Redakcja

BOGUSŁAW WRÓBLEWSKI

Wspomnienie o Zerkal'evy

Wstęp

Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy

Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy

Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy

Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy

Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy
Wspomnienie o Zerkal'evy

„Jesteśmy częścią, która musi udawać całość”

T. S. Eliot

THE
HISTORICAL DEVELOPMENT

OF THE
CONSTITUTION OF THE
UNITED STATES

BY

WILLIAM F. ELLIOTT

PROFESSOR OF
HISTORY
IN THE
UNIVERSITY OF CALIFORNIA

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA PRESS

BERKELEY, CALIFORNIA

Wprowadzenie do Apokalipsy

Psychoza I

Bóg

więc grzechy nasze mu odpuść
i wejdź Zatańczymy na cieniutkim trapezie
Będzie bal U manekina już siedzą muzyki
Już maski rozdane
Mistrz po biodrach klepie rudą wiolonczełę
Za włosy nie szarpie bo jeszcze nie pora
Dał znak I zaczęli
pod kołami wiatru Jak most na jeziorze
uginą się trapez Ten ruch więc psychoza
Nie mogą zdjąć masek Plastikowych twarzy
już rano...

świt pieje na kogutnym płocie Spójrz:
to jakby wilgoć kostniała u leszka mądzika
w plastikowym lesie
Spójrz: one Więc ptaki
znowu odlatują A każdy z nich
w sobie
mały trapez niesie

Psychoza II

o dulcinea

palce nakłuwane drutem już tak nie bołą
Nie jesteśmy sami Tancerka wlecze za sobą
pianino Ta wydłubana z oka delikatnie
Iza

ćma muzyki na którą się czeka jak na rozbieranie
ta z malowideł edgara de gas

tak tak a mnie już nie ma w sobie
dzwoneczek tylko i światło naplute
Zostało Gdy idę
powietrze się cofa Powoli odwykam
od siebie od ludzi i od łyzy na której

powiesił się rudy van gogh

Psychoza III

ma pani rację
to wszystko się rodzi pod pędzlem w mozole

on z nóg ją wyciska a ona jak zmija Niechętnie
wylazi Tak tak W poetyckim widzeniu dürera
świat skropił się kapie
Od wczoraj czekamy
na kroplę powietrza

pani też zaczeka pani też ugasi
w sobie to milczenie

Apokalipsa Jana W.

1. Różyczka

Różyczka jest zmięta
dla niej świat się kończy Już teraz
w tej chwili
umiera małgosia
w kościste dłonie matki schować się nie zdąży
Córeczko ty naprawdę czy tylko się bawisz
w śmierć jak wiele razy przedtem w chowanego
usta masz gorące czoło rozpalone
i rączki tak kładziesz jakbyś drewno kładła
na stos delikatnie
Mamo tam przy ścianie
jakaś pani czeka
nóg jeszcze nie widzę a piersi ma z dymu
cudowne i małe jak dwa kolce róży
z Ogrodów h. boscha

2. Prawdopodobnie

Ten dym
to pewnie włosy joanny d'arc
Nie idź za nim Może to nie włosy Może palce
po co rozplątywać
Języki też są różne Jeden nic nie powie
drugi powie za dużo I od której zacznie
litery
Od tej samej co wszyscy? A może od innej
...
Może ona mówi do siebie w Milczeniu
że już przywiązana do ognia I stoi
A może ogień nie chce
nikogo za rękę
prowadzić do nieba A może się boi
Może nie potrafi
zgasić w sobie innego pragnienia
Może baletnica którą wiatr na rękach nosi
a może starucha gdy pali różaniec
światło nad ulicą Zgarbione
Niejasne
A może nic nigdy Tylko my
zmęczeni siedzimy przy janie
a może idziemy Ubywa nam ciała

Powoli
leciutko
lekko jak po nożu
w dół rzeki schodzimy...
...rozbierz mnie ze światła
ktoś prosi Klękają na kolana dzwony
i sam nie wiesz jeszcze który z nich zabije
kobietę nagą co we śnie przychodzi
siada za stołem wódkę z nami pije

Nie wiesz kto cierpi Kogo ogień liże
po rękach nocą noc jak biczowanie
zwisła nad karkiem ale nie opada
Kto się do ognia przywiązał A kto po imieniu
woła go Słucha A może w milczeniu
jak dzwon któremu wyrwaliśmy język
by głośniejszy mógł bez lęku: śmierć

3. Już nie zatańczysz na moim weselu

śmierć — ostatnie słowa każdego języka
wytarte do krwi
wypisane w oczach starego muncha
powagą stawu

i po tym stawie pływają kaczki
i myśliwy szczuje strzelbą zmęczonego boga
po tym stawie dobre wiatry jak spłoszone konie
pędzą na złamanie karku
bóg prowadzi się do Ziemi Obiecanej
a jego mały naród drugim brzegiem
po tej samej stronie

i nagle lisem przykucnął myśliwy
zaszył się w płaszczu
i do strzelby gada
kto tu naprawdę a komu się śniło
kto dno jeziora przebił kaczki śladem
kto się utopił gdy wody nie było

4. * * *

i nagle cisza jakbyś śmiercią zasiał
lub jakbyś winem chciał oszukać głowę

w uda przechodzi naszych ciał muzyka
by palce namówić do ucieczki w nowe

5. Już nie zatańczysz na moim weselu II

już nie zatańczysz na moim weselu
po białym stole w białe patrząc grajki
co nad gościńcem drogę łamią kołem
do tej ojczyzny która nie zna granic

miłość — to słowo zimne jak twarz ojca
i jak twarz ojca
pod szóstym dnem stawu
że nie wylowisz światła
choćbyś weszła w oczy
węglem czułości lub czułością procy

po tym stawie kiedyś białe grajki
twojej muzyki przeciągały strunę
ktoś wiatru w polu szukał
a ktoś nad gościńcem
drogę posłuszną wyprowadził w pole
i nagle cisza jakbyś śmiercią zasiał
pogasły konie w oswojonych siodłach
na twarzy muncha stado białych sani
już coraz wolniej kołysze się w biodrach

6. On go zabił w sobie. Ostatniego lisa

Nad stawem rechocze zielony bethoven
i wilk obdarty z lasu i to światełko
którego
noc nie wessała
które nas ostrzega przed... myśliwy długo
i w twarz sobie splunął
jak ostatniej dziwce za to że fałszywa
A zobaczył wtedy... tak nie trzeba oka
żeby go widzieć dokładnie
żeby jego śladem
nad staw...

Strzelby siadły niby psy przy nodze
i spokój Czekanie Ktoś je po imieniu
wola Ktoś nie daje
Drży ciemność Odpada z lasu odrąbana
siekiarą pierwszych drwali I krzyk:
Jezu Jezu We mgle szarpie strunę powietrza
Opada
głęboko jak skalpel...
i jak skalpel ginie
a nad głową lasu chodzi bóg po linie

7. Potem ci wszystko będzie darowane

Nie idź tam W powietrzu się nauczy chodzić
tylko ten któremu wszystko darowane
krajobraz siny
zamiera gdzieniegdzie
A ptaki nasze?
Leć i nie zgub skrzydeł
Na chwilę oto coś się gdzieś otworzy Coś pięknie
z trzaskiem puszczają łańcuchy

i ty na chwilę staniesz się... a potem
zabij go W tańcu zagoimy ranę

Potem ci wszystko będzie darowane

8. Zaproszenie do...

Wiatr szczeka Powoli zagrzebuje kości
Wieczność kamień
wdrobimy go do rzeki Niech kaczki pojedzą
i do dna Do dna wszystko będzie wypite
Przyjdzie munch i powie: przyślij tomik wierszy
albo sam przyjdź Weź annę O czwartej w niedzielę
Będzie deszcz — ech lubię To różaniec leci
z rąk martwego staffa I ona
łza której nie cofniesz do oka
i ona... wejdź proszę... w plastikowej sali
jeszcze trwa muzyka ale nie ma gości

wiatr szczeka Powoli zagrzebuje kości

Umarły zapomina wszystko

Ewta Filipezuk

I. Podle czerwone oko

1.

Dom Oczy jego Dwa są najciemniejsze
punkty do których on sam jeszcze nocą
trafić nie może

Mówię mu zostań oczu nie otwieraj Są moje
one mnie prowadzą
między piersiami kochanej aneczki

2.

Pole nicość zupełna chwilami cię woła
jakiś głos nieznany a ty idziesz idziesz
dalej jeszcze dalej wreszcie ona Postać A na plecach
niesie

zegar ogromny Takich zegarów
już się nie spotyka... szybciej nie zdążymy
sił nie starczy Bierz zegar

no a tam

na wzgórzu

drzewo rośnie

drzewo coraz mniejsze: ja

Krew moja w twoją płynię stronę a twoja w jego

zegar daj mu daj temu co idzie za tobą

w pole w nicość chwilami go woła

jakiś głos nieznany

Ty właśnie Ty który mówisz: jest coś gdzieś pomiędzy

3.

Ten świat zepsuty Ukryj się przed światem
na boga proszę
nim ci w zaufaniu
nim zdradzę
podobni jesteśmy do siebie

4.

tak już go nawet i światło nie znajdzie
o którym mówią
wszystko widzi takie
podłe czerwone
oko

5.

kolory kolory kolory
może okrucieństwo Ono uspakaja Mów że będziesz
gwałcił
pięćioletnie dziewczynki że zabijanie
sprawia ci radość radość której żadna kobieta
nie potrafi Chociaż chce W takiej chwili
rękę masz ciężką niby topór Jesteś wielki
nad jesteś

a ten głupi umarły zapomina szybko Nawet że
umarł
nie wie
światło go nie znajdzie
Nikt

Ciesz się to Powoli odzyskujesz łagodność
długie palce o których marzyło
tylu muzyków Masz to Wszystko twoje
Oczu nie otwieraj tylko
Są moje

II. Obudź się

Tomaszowi Jastrunowi

Wierz mi tym wszystkim rządzi inna logika
inna przestrzeń inny czas Jeśli czas to zacznijmy
od tłuczenia zegarów Jeśli przestrzeń: szukajmy
Szukanie jest gwarancją... Kiedy znajdziesz
mów że to nie to
Wilkiem jesteś Idź za nią Rozedrzyj koszulę
Ona musi tam być Kobieta Ale czy na pewno?
Czyżby w tych kilku różnych miejscach jednocześnie
być mogła? Szukaj Znalazłeś drzewo Pilnuj
Wmów sobie Jesteś psam Wszyscy uwierzą Chociaż...
co to kogo właściwie obchodzi że ty że ja poemat
nieczytelny... i że ona znajdzie w nim gdzieś zgubiony
fragment garderoby Nieśmiało powie: obudź się
mamy gościa Przyjechała ona Mówi że do ciebie
i że ty nocą wykradasz jej ciało A ona tego nie chce
nie chce Tu usiadła Teraz patrzy w światło
jak w oczy rywalki:
chyba się kochana nie ujrzymy więcej Czasu brak
choć może tam gdzieś poza czasem On śpi
ja mam w oczach dwie czerwone łzy

Sezon na odloty

Edward Munch I

On się jeszcze płacze w pajęczynie nieba
Kamień ma u szyi
Nad wzgórzem kołuje

Drży mu ręka jakby kobietę malował
nagą
która czasem do śmierci pozuje

Edward Munch II

On się jeszcze boi Spojrzeć w dół
na ziemię
W dole światło pękło Noc nasiąka szklami

Powietrze drży jeszcze nadziane ołowiem
a ziemia jest bosa
Kołuje nad nami

Edward Munch III

Nie podchodź do światła Wydrapie ci oczy
Tu trzeba ostrożnie Ostrożnie Powoli

On ją widzi jeszcze ale nie rozumie
on ciało jak kamień
a ją szyja boli

Ballada o jesieni

A my tu anno jako ci więźniowie
któryn ktoś kiedyś bajkę na dobranoc
o wolności: że wiecie to bardzo daleko
A te ze snu Dzikie
drapią naprawdę
Ich ciała
na widok naszych nabierają kobiecości
I to nas męczy to nas upokarza
jakby znaczona płatała się karta
jakby umieli
czytać
w naszych twarzach

Oni są
oni wszyscy już za tobą
Nawet nadziei że się ktoś tu zjawi
Jesień we włosach liście nam zostawi
Jesień zabierze nas wtedy ze sobą

Ballada o powrotach

A gdy już nas nakryła
w zbyt cudzej pościeli
tak że cofnąć nie można ani rąk ani czasu
wilki wtedy pytały o drogę do lasu
wiatr zrywał się w nocy jakby śnił o celi
I nie masz anno nic na swą obronę
prócz grzechów tyłu a gdy jeszcze nocą
zacznieś do boga pisać po kryjomu
wiedz: my tam szliśmy w dobrą chyba stronę
lecz za daleko anno trochę za daleko
gdzie nasze słowa gdzie są nasze kraje
gdzie teraz ojciec matka
co mówi gdy śpi?
znów między nami zatrza nęli drzwi

Na twarzy na tym jakże sprośnym akcie
dorysowano widzisz to i owo

Oni się budzą gdzieś w nocy meandrach
i już się wgryza niegdysiejsza chandra

Nie mów nikomu

Właśnie wtedy
moneta którą rzuciliśmy w górę
nie spadła Może
odwrócona przestrzeń Boję się Tamci
słyszeli plusk wody I głosy swoje I domek
w którym żyjemy W którym anna co wieczór
zdejmuje suknię
anna jest mężczyzną Widzę ją dopiero teraz
podchodzi: proszę nie mów niko.nu
ja w brzuchu miałam twoje dziecko Może
kto wie
właśnie teraz: inna kobieta je rodzi

Kto mówi prawdę

wyspa
na wyspie kościółek Trochę za mały
Bóg się nie zmieści Nocuje na łodzi
mówi że ryby to stare kobiety
Czasami tańczy: nie czułeś muzyki
a więc śmierć przyjdzie jako tancerka
już już
długowłosy muzykant zagra na grzebieniu
i krwi co nieco i umarłego
chciała mieć kochanka
Pomóż jej pomóż byle noc przeczekać
Rano inaczej: wyspa nie odpływa
od brzegu Stoi

Na wodzie spokojnej: czarny żagiel...
a może kobieta przedziwnej urody
o której sam bóg mówił: ciało moje
sam bóg...
to nie piersi to dwie krople wody
zetrzyj je Porozmawiamy
jak mężczyzna z mężczyzną Ja Ty Nie nie
Kto mówi prawdę kłamie bardziej niż inni
Ty więc rysujesz
patykiem na piasku
kochanka swego I kochanek wstaje

Oto on a w połowie między nim a nim
bóg przez sen gada i spać nam nie daje

Sezon na odloty

Mój dziadek ma tylko jedną nogę
Kiedy o tym rozmawiamy
mówi
że już jedną nogą jest w niebie

Matka kawałki nigdy nie latała samolotem
I dziadek też nie chce
Jeszcze trochę mówi I odlecę

Bez niczyjej pomocy Jeszcze trochę

Dziadek

Buja się w drucianym fotelu Bieguny fotela
przyciągają go do podłogi W tę noc synu
będziemy się modlić
każdy do innego I nie o moralność wspólne języki
wspólne uszy nie o kraj w którym wszyscy to samo
a nie wiadomo o co komu chodzi I nie o kobiety
Te mają co trzeba we właściwym miejscu
Nie o kulturę nie o tego
któremu się wydaje
że jest moim ojcem nie o modlitwę do zapominania
i nie o przyszłość O kolory zapytajmy Który
z nich teraz czarny który biały
Ciekawe czy zgadnie

Apokalipsa według mnie

Przypuśćmy nawet że boga nie ma Do rezerwatu
odlatują dzwony Jeden za drugim Lecą
jak żurawie

Spadają do góry A potem na dół W dół
na hiroszimę: samotność: plaża Czekają na wodę
a ona przyjdzie po nich I znów kołysanie
Widzisz:

Obok mnie: wiejska dziewczyna Z twarzą ikony
boi się boga jak deszczu
a jednak płonie w niej stos A jednak pali w sobie
jakiegoś mężczyznę A ten mężczyzna Kto wie
może nawet giordano bruno

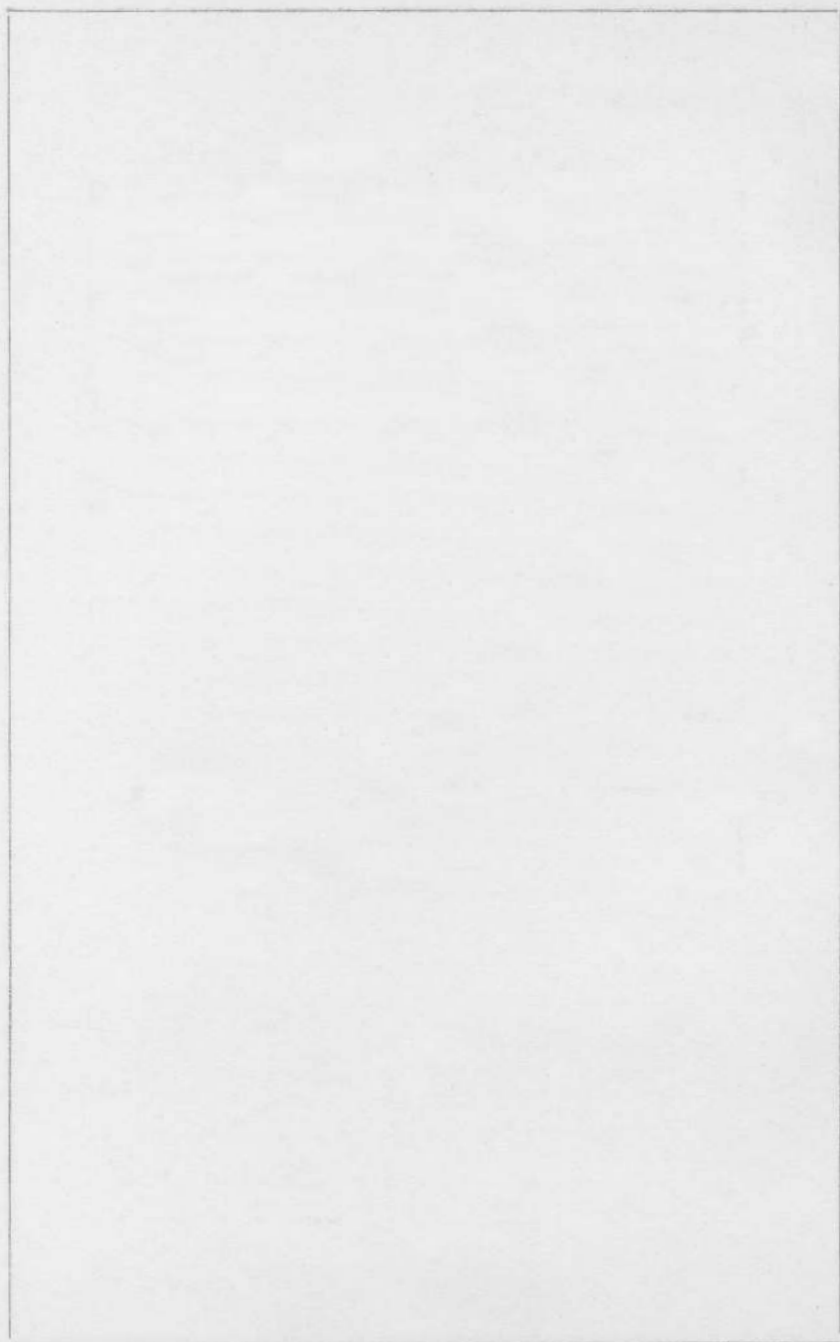
Tak samo w morzu Jest ktoś kto uczy uczy mówić
kamienie Jest ktoś... upozorujmy koniec świata
a boga

wyberzmy spośród siebie
nowego i dosyć

nie nawracajmy na dobrą drogę bo każda droga
jest dobra A dzwony? dzwony niech lecą

I tak nie otworzy dzioba żaden
z nich

Spis treści

WPROWADZENIE DO APOKALIPSY

Psychoza I	7
Psychoza II	8
Psychoza III	9

APOKALIPSA JANA W.

1. Różyczka	10
2. Prawdopodobnie	11
3. Już nie zatańczysz na moim weselu	13
4. (i nagle cisza)	14
5. Już nie zatańczysz na moim weselu II	15
6. On go zabił w sobie. Ostatniego lisa	16
7. Potem ci wszystko będzie darowane	17
8. Zaproszenie do	18

UMARŁY ZAPOMINA WSZYSTKO

I. Podle czerwone oko	19
II. Obudź się	23

SEZON NA ODLOTY

Edward Munch I	24
Edward Munch II	25
Edward Munch III	26
Ballada o jesieni	27
Ballada o powrotach	28
Nie mówi nikomu	29
Kto mówi prawdę	30
Sezon na odloty	31
Dziadek	32
Apokalipsa według mnie	33

Obwoluta
URSZULA JAROS

Opracowanie typograficzne
EDWARD RAKOWSKI

Wydano z funduszy Wydziału Kultury i Sztuki
Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie

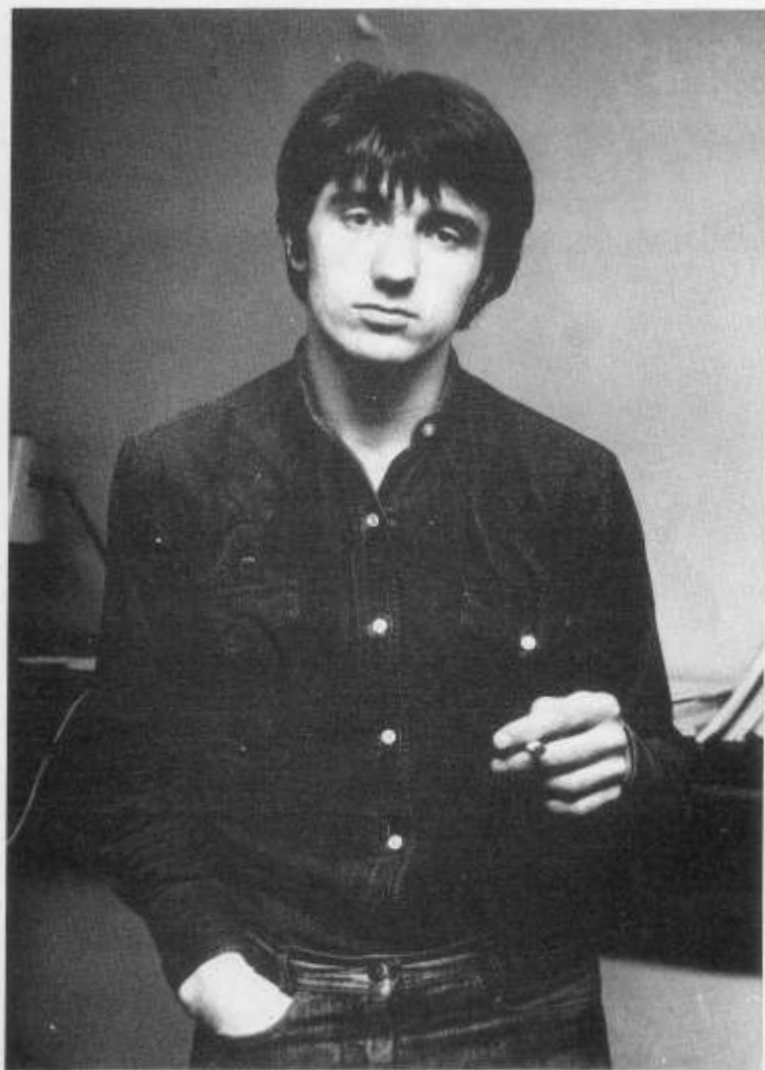
Zrealizowano przy pomocy Zarządu Wojewódzkiego
Socjalistycznego Związku Studentów Polskich
i Wojewódzkiego Domu Kultury w Lublinie

Obwolutę wykonano w Drukarni WDK w Lublinie

Druk. UMCS, z. 469/79, n. 450, M-6

WALDEMAR ŻELAZNY urodził się w Zaklikowie w 1959 r. Jest studentem filologii polskiej na UMCS. Debiutował w „Kamienie” w 1977 r. Publikował także m. in. w „Faktach”, „Nowym Wyrazie”, „Tygodniku Kulturalnym”. „Apokalipsa Jana W.” jest jego debiutem książkowym.

Jimmy